

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

1 INNLEDNING

Tilstandsrapporten er basert på en befaring på Selbak kunstgress 2. mars 2022. Til stede var Stian Eriksrud fra Fredrikstad kommune og Robert Winnem fra Norges Fotballforbund.

Konklusjon. Se punkt 4.4.

2 GENERELT

Tilstandsvurderingene, så langt det er naturlig, er utført i henhold til NS 3424. Rapporten er likevel ingen garanti for at det ikke kan finnes skulde feil, skader og mangler ettersom det ikke er foretatt prøvegravinger, rørinspeksjoner eller åpning av konstruksjoner. Rapporten bygger i stor grad på visuelle observasjoner og opplysninger fra eier/drifter.

Materialbeskrivelser og beskrivelser av symptomer på tilstandssvekkelse er i tråd med NBI's veiledning for NS 3424 og tilhørende definisjoner og terminologi. Tilstandssvekkelser angis også etter denne standarden på følgende måte:

- Tilstandsgrad 0: Ingen symptomer
- Tilstandsgrad 1: Svake symptomer
- Tilstandsgrad 2: Middels kraftige symptomer
- Tilstandsgrad 3: Kraftige symptomer (også sammenbrudd og total funksjonssvikt)

NS 3424 har undersøkelsesnivåer fra 1-3. Denne rapporten er basert på undersøkelsesnivå 1 som er laveste detaljeringsnivå. I praksis betyr dette at gjennomføringen av befaringen begrenses som følger:

- Det utføres kun visuelle observasjoner på tilgjengelige flater uten fysiske inngrep.
- Inspeksjon blir kun utført på lett tilgjengelige deler av konstruksjonen
- Flater som er skjult av snø eller på andre måter er skjult er ikke kontrollert
- Det er ikke foretatt funksjonsprøvinger på bygningsdeler eller installasjoner.
- Kun ved måling av tykkelse av ifyll og lengde på fiber er det brukt måleinstrumenter.

Det ble benyttet et enkelt skjema som ble fylt ut ved befaringen. Denne gjengis i punkt 4.

3 KUNSTGRESS, KRAV, FUNKSJONSKRAV OG TYPER

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

3.1 KRAV TIL KUNSTGRESSBANER

3.1.1 Krav til overbygning

Det stilles strenge krav til overflatejevnhet på kunstgressbaner. Det tillates ikke større overflateavvik enn ± 10 mm på 3 m rettholt på ferdig lagt kunstgressdekke. For å sikre en jevn nok overflate, må det ikke forekomme setninger eller telehiv i banen. Overbygningen må derfor bestå av ikke telefarlig og setningsfri masse. Telefarlig masse i grunnen kan sikres enten med isolasjon eller ved masseutskifting.

3.1.2 Krav til drenering

Det er krav om at det skal være god drenering av kunstgressbaner. Kravet til selve kunstgresset (og også for underliggende sjikt), er at en 180 mm vannsøyle over en avgrenset flate skal kunne ledes ned i grunnen i løpet av en time. Dette kan bare oppfylles dersom grunnen er godt drenerende og dersom bære- og avrettingslag er godt vanngjennomslippelig. Ved tette masser i grunnen må det legges et drensssystem i banen.

3.1.3 Krav til spillebanen

11-er baner:

I utgangspunktet anbefales det at en kunstgressbane har en spilleflate på min 64x100m. Imidlertid er krav til spillebanens størrelse avhengig av i hvilken divisjon banen skal benyttes, mens kravet til sikkerhetssoner gjelder for alle baner der det spilles organisert fotball. Fra og med 4. divisjon herrer og lavere kan fotballkretsen stille krav til spillebanens størrelse og kvalitet. Detaljer rundt banestørrelser finnes i den enkelte divisjons Turneringsbestemmelser og i Norges Fotballforbunds (NFF) Kampreglement.

Ved seriespill i de høyere divisjoner, er kravet at spillebanen skal være minimum 64x100 m for 2. div herrer og 1. div kvinner og 68x105 for divisjoner over. Ved særtilfeller kan det gis dispensasjon fra dette.

3.1.4 Krav til sikkerhetssoner

11-er baner:

Uansett banestørrelse er det krav om at det i tillegg til spillebanen skal være en sikkerhetssone utenfor spillebanen på minimum 4m utenfor sidelinjene (hvorav minimum 2 m med kunstgress) og minimum 5m utenfor mållinjene (hvorav minimum 3 m med kunstgress). På baner i høyere divisjoner er det krav til større soner for plass til ballhentere, fotografer mm..

På baner mindre enn 45x90m, dvs 9-er, 7-er, 5-er og 3-er baner så er kravet til sikkerhetssone minimum 3m rundt hele banen.

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

I sikkerhetssonen skal det ikke være fysisk hinder slik som flomlysmaster, innbytterbenker, reklameskilt, tilskuere, vegetasjon, sperregjerder og lignende.

3.1.5 Krav til flomlysanlegg

Ved bygging av kunstgressbaner anbefaler NFF et flomlysanlegg med en belysningsstyrke på minimum 200 lux med en jevnhet (Emin/Emid) på 0,6. Dette vil tilfredsstille kravet til konkurranser på mellomnivå som har middels store tilskuermengder med middels lange syns avstander (belysningsklasse II). For konkurranser på lavt nivå som vanligvis ikke har tilskuere samt til generell trening, er det tilstrekkelig med en belysningsstyrke på 100 lux med en jevnhet (Emin/Emid) på 0,6. Flomlysanlegget skal tilfredsstille kravene i NS-EN 12193. Dette tilfredsstiller også kravene fra KUD vedr tilskudd av spillemidlene.

For baner i høyere divisjoner gjelder egne krav til belysningsstyrke.

3.2 FUNKSJONSKRAV KUNSTGRESSDEKKER

3.2.1 Kunstgress for breddefotball eller toppfotball

NFF (som setter krav til spilleunderlag i obligatoriske kamper) har 3 klasser kunstgress. En klasse beregnet på breddefotball (Nordisk Standard), og to klasser som skal tilfredsstille FIFA-kravene, FIFA Quality for breddefotball og FIFA Quality Pro for toppfotball. Kulturdepartementet (KUD) vil ikke skille på klassene, og gir spillemidler på lik linje uansett hvilken klasse som velges.

For breddefotball:

Kravene i denne klassen er gitt i Nordisk Standard. Kunstgresset som tilfredsstiller kravene i denne klassen, vil bli godkjent av KUD for spillemidler, og normalt av NFF for kamper i breddefotballen. Det kan likevel være en fordel å be om at kunstgresset skal være FIFA Quality godkjent, slik at en er sikrest best mulig spillegenskaper og kvalitet.

For toppfotball:

For kampavvikling i toppfotballen (3 øverste divisjoner menn og 2 øverste divisjoner kvinner) gjelder i tillegg FIFA Quality Pro kravene. Se også den enkelte divisjons Turneringsbestemmelser.

En breddeklubb vil selv kunne velge klasse ut fra bl.a. økonomi og kvalitets vurdering, mens en toppklubb må velge «FIFA Quality Pro» for å kunne spille kamper på kunstgress. FIFA Quality Pro kan være vanskelig å tilfredsstille uten å benytte et støtdempingssjikt under kunstgressdekket. Støtdempingssjiktet (pad) vil vanligvis kunne beholdes når kunstgresset skiftes ut første gang. Det stilles ikke krav om pad selv for toppfotball, men ut fra det en vet om eksisterende kunstgress, vil en sterkt anbefale dette.

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

3.3 KUNSTGRESSTYPER

3.3.1 Generelt

NFF (Norges Fotballforbund) setter svært strenge krav til kvaliteten på kunstgressdekker. Intens bruk og krav om lang levetid med gode idrettsfunksjonelle egenskaper, stiller store krav til kunstfiberens slitestyrke og til et godt vedlikehold.

3.3.2 Sandfylt kunstgress

Sandfylt kunstgress har vært på markedet siden 1989 og fram til 1999, og benyttes i dag i svært liten grad på 11-er baner. Imidlertid så er det noen baner som bygges med dette systemet i dag, som en såkalt miljøvennlig løsning. De fleste av disse har ikke FIFA godkjenning og NFF mener dette pr dags dato ikke er god nok løsning for organisert fotball. I sandfylte systemer må det legges et støtdempingssjikt under kunstgressdekket. Dette systemet betraktes i dag som forrige generasjon eller 2. generasjons kunstgress.

3.3.3 Systemer med granulat

Kunstgress med granulat er utviklet de siste årene og ble først gang lagt i Norge i 1999 (den gang kun granulat av gummi). For breddefotball kan systemet legges direkte på et avrettet grusunderlag uten støtdempingssjikt (pad), selv om NFF anbefaler støtdempingssjikt også her. For anlegg for toppfotball må/bør det legges et eget støtdempingssjikt

I systemer med støtdempingssjikt brukes som oftest et kortere kunstgress (40-50mm) mot 50-60mm uten. I kunstgresset legges det først et lag med sand av varierende tykkelse (7–15 mm) slik at kunstgresset blir stabilt. Deretter fylles det opp med 15-30 mm løst granulat.

For fotballanlegg uten støtdempingssjikt, må hele systemet skiftes ut ved rehabilitering av anlegget. Dersom det er benyttet et støtdempende sjikt under kunstgresset, kan dette ofte beholdes ved rehabilitering.

4 Bunes kunstgress:

Selbak Stadion består av en 11-er gressbane som hovedbane. I tillegg til denne, så er det også en 11-er-kunstgressbane. Området omfatter også et klubbhus med garderober for SOIL.

Kjøllberg barneskole ligger i nærheten av området og bruker kunstgressbanen på dagtid.

Behovsvurdering

Klubben har litt i overkant av 70 aktive spillere ref. fotball.no og banene brukes også av skolen på dagtid. 11-er kunstgressbanen er vinteråpen. Banen brukes ca. 1.200 timer i året inkludert vinterbruk og i tillegg egenorganisert aktivitet som nevnt. Med denne bruken er det viktig at kunstgressbanen har gode spilleegenskaper slik at god aktivitet kan opprettholdes.

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

4.1 Grunndata:	Banenavn
Anlegget	Navn: Selbak Anleggsnr.: 59363 Adresse: Pansvei 9, 1654 Sellebakk Kommune: Fredrikstad Fylke: Viken
Anleggseier	Navn: Fredrikstad kommune Adresse: Nygaardsgaten 14, 1606 Fredrikstad
Reguleringsmessige forhold	
Byggeår	2011
Rehabilitering	-
Spillemidler	Tilskudd 2014: 1.078.000kr 2015: 1.078.000kr Totalt tilskudd: 2.156.000kr
Tidligere tilstandsanalyser	
Banestørrelse	62x100
Sikkerhetssoner	Innenfor krav
Kunstgress system	Leverandør: Unisport Type: Desso Kunstgresslengde: 40mm Støtdempingssjikt: ProPlay
Oppbygging	
Grunnforhold	Leire og jord
Drenering	Tilfredsstillende – veldig bra
Evt Lysanlegg Ant master / lux	6 stk rørstolper uten led – bør byttes til led ved rehabilitering
Driftsdata:	
Foreligger driftsinstruks Ja/Nei	Ja
Foreligger vedlikeholdsplan Ja/Nei	Ja
Antall ansatte / årsverk	Regelmessig vedlikehold gjøres av kommunen.
Bruktid timer pr år, sommer/vinter:	Ca. 1200 timer. Anslagsvis 800 timer på sommeren og 400 timer på vinteren. Regelmessig bruk av nærliggende skole på dagtid.

TILSTANDSANALYSE iht. NS 3424

	Foretatte målinger/ vurdering:	Tilstandsgrad:
4.2 Kunstgresssystemet		
4.2.1 Kontroll av jevnhet	Noen terrengendringer ulike steder på banen.	2

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

4.2.2 Kontroll av banelinjer/linjeføringer	På langsiden mot nord-øst er det en del ujevnheter langs linjen. Noe mindre på langsiden mot sør-vest. Dette gjelder også begge kortsidenes sin 16 meter. Dette skyldes nok at banen har «strukket» seg.	2
4.2.3 Kontroll av evt. pad	Padden ser bra ut, men må nok skiftes da det muligens bør gjøres noe med bære-/avrettingslag.	0
4.2.4 Kontroll av sand og granulat	Ca. 25-30 mm sand og granulat. Mangler en del som ligger rundt banen i sikkerhetssonene. Vanskelig å fylle i mer granulat på grunn av splittet gress som ligger flatt.	2
4.2.5 Kontroll av skjøter	Skjøtene var hele. Ingen større påbegynnende skader oppdaget.	0
4.2.6 Vurdering av fiber	Fibrene er slitt og splittet og ligger nede. Det observeres at fibrene slipper taket enkelte steder i backingen, men også mye fiber som har knekt og ført til stor fiberflukt. Det er i tillegg utfordrende med drift og vedlikehold med en bane som er i en slik forfatning.	3
4.2.7 Vurdering av ballrulle	Ikke testet, men erfaringsmessig blir det noe stor ballsprett grunnet at fiberen ligger nede.	1
4.2.8 Vurdering av støtdemping	Litt hardt grunnet lite innfyll.	1
4.2.9 Vurdering av vanngjennomtrengelighet	Det er god vanngjennomtrengelighet.	0
4.2.10 Kontroll av sikkerhetssoner	Mål og benker innenfor sikkerhetssonen	2
4.2.11 Vurdering av øvrige funksjonskrav	Ikke testet. Men erfaringsmessig er ballsprettene noe stor da fibrene ligger nede.	1
4.2.12 Areal for plassering av mål som ikke er i bruk og annet	Plassert på begge langsider og må flyttes til et sted hvor de ikke er i veien for sikkerhetssonene ved aktivitet.	2
4.3 Annet:		
4.3.1 Lysanlegg	6 rørstolper med armaturer fra 2011. Skal oppgraderes til LED.	1
4.3.2 Gjerde	Bør vurdere en annen løsning ved rehabilitering. I dag er det vanlig gittergjerde som ikke bidrar til å hindre flukt av granulat. NFF anbefaler også å lukke anlegge for å hindre flukt av organisk innfyll.	1

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

4.3.3 Asfalt	NFF anbefaler at hele arealet erstattes med kunstgress i hele sikkerhetssonen. Asfalt observeres dog som hel og fin.	0
4.3.3 Infrastruktur	Klubbhus ved banen, samt en 11er gressbane. Nærhet til boliger/boligfelt og skoler.	0
4.3.4 Universell utforming	Bra	0
4.3.5 Drift- og vedlikehold	2 x hver 3 uke. Følger kommunen sin driftsplan/eller skal (nye/reh.)	0
4.3.6 Tiltak for å hindre at granulat kommer utenfor anlegget. Miljøtiltak.	Forslag til forebyggende miljøtiltak-ble-omtalt under møtet. Informasjon sendes fra NFF i etterkant. Under besøket var det noe granulat utenfor gjerdet, dette må ryddes opp.	2

4.4 KONKLUSJON

Anlegget er fra 2011 og er i bruk både sommer og vinterstid. Banen ligger i et landlig og rolig område og bærer preg av en del egenorganisert trening. Kommunen drifter banen regelmessig. Det er en del ujevnheter som må rettes opp samt skade på linjer/skjøter som vil kunne forverres og løsne innen kort tid. Selve gresset lå flatt og fibre var slitte/splittet. På noen deler av banen ble det målt litt lite granulat, men etterfylling er utfordrende når fibre ligger og er splittet. Etterfylling vil da kun legge seg oppå selve gresset som vil utgjøre en større risiko for granulatflukt ved vinterdrift. Ved begge målgårdene har noe fiber løsnet, og backingen er synlig – dette vil forverre seg over tid og føre enda mer fiberflukt.

Følgende må inngå i en rehabilitering:

1. Eksisterende kunstgress fjernes og avhendes iht. Miljødirektoratets bestemmelser.
2. Avrettingslaget/bærelaget sjekkes og avrettes. Eventuelt dårlige masser skiftes ut.
3. Nytt kunstgress system legges.
4. Dersom det velges plastholdig granulat så må miljøtiltak iht. §23A i Forurensningsforskriften også tas med som en del av rehabiliteringen.

NFF anbefaler at banen legges inn i planen til kommunen for rehabilitering på grunn av fiberflukt samt for å ha gode nok egenskaper for fotball.

5.0 SPILLEMIDLER

For skifte av kunstgress kan det søkes om 1/3 av kostnaden maksimert til kr 1.000.000

6.0 KOSTNADSOVERSLAG FOR UTSKIFTING AV KUNSTGRESS.

Kostnadsoverslag for alternative løsninger med innfyll og type må innhentes. Velges det plastholdig granulat så må tiltak for å hindre granulat på avveie innarbeides i planene. Avhending av gammelt kunstgress må gjøres iht. krav i Forurensningsforskriften. Begge de sistnevnte kan også tas med i kostnadsoverslaget for søknad om spillemidler.

TILSTANDSRAPPORT

Selbak kunstgress, 2. mars 2022

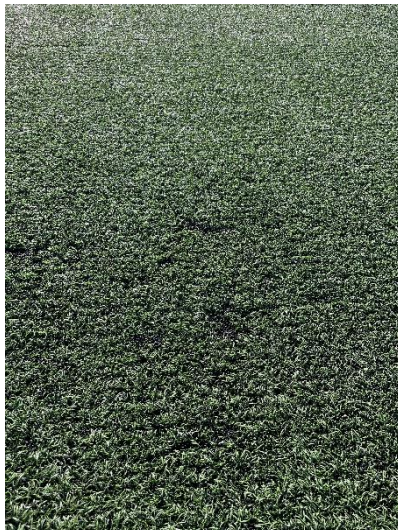
7.0 BILDER

Fiber løsner fra backingen

Fiber løsner og blir med ifm. vinterdrift

Deler av backingen synes på flere deler av banen

Mål innenfor sikkerhetssonen. Barriere rundt banen må også settes opp ifm. rehabilitering.